

NIEUWSBRIEF

Erfgoedplatform Gemeente Heumen

Platformvergadering op 18 juni

De algemene vergadering wordt gehouden in het Verenigingsgebouw van Overasselt op 18 juni om 20:00 uur.

Agenda:

1. Opening
2. Afspraken bijeenkomst 24 november 2011
3. Uitbreiding coördinatieteam
4. Werkgroepen
5. Conceptreglement
6. Gemeentelijk erfgoedbeleid
7. Gemeentelijke subsidie en activiteitenplan
8. OMD 2012
9. Betrokkenheid aangesloten erfgoedinstellingen
10. Erfgoedoverleg Maas en Waal: Land van de Heerlijkheden
11. Rondvraag en sluiting

Toelichtingen bij deze agenda staan in deze nieuwsbrief.

Afspraken bijeenkomst 24 november 2011

- Vertegenwoordiger van Gilden en Wijk- en dorpsraden in Coördinatieteam (Theo Noy)
- Aanmelden van bestaande plannen voor publicaties en initiatieven die (min of meer) klaar zijn voor uitvoering (allen)
- Informaties en illustraties voor de website (allen)
- Conceptreglement opstellen (Coördinatieteam).

Uitbreiding Coördinatieteam

Het Coördinatieteam bestaat uit de dagelijkse leden Ben Boersema en Harrie Joosten en webmaster Loes Weber. Theo Noy, Leo Ewals en Gerrit Kessler zijn adviserende leden voor respectievelijk de sectoren Historie, Musea en Natuur. Voor de sectoren Gilden en Wijk- en dorpsraden wordt nog gezocht naar een vertegenwoordiger.

Het Coördinatieteam en de Werkgroepen voor Rood en Groen erfgoed werken intensief samen. Op 18 juni stelt het Coördinatieteam voor om als vaste leden Anneke Meijssen en Petra Thijssen op te nemen in het Coördinatieteam. Zij vertegenwoordigen respectievelijk de Werkgroep Groen en de Werkgroep Rood Erfgoed.

Werkgroep Groen/Landschappelijk Erfgoed

De werkgroep bestaat uit Harrie Joosten, Anneke Meijssen, Cees Elsten en Jan Paul Bevoort. De eerste opdracht om het groene erfgoed van Nederasselt te inventariseren is uitgevoerd. De inventarisatie is ingediend bij de gemeente en wordt beoordeeld door de professionals van het Gelders Genootschap (www.geldersgenootschap.nl). De Werkgroep gaat nu verder met Overasselt en Heumen.

Werkgroep Rood Erfgoed

Deze werkgroep bestaat uit Ben Boersema, Petra Thijssen, Geert Oldenmenger, Piet van Casteren, Ben Arts en George Derks. Voor het inventariseren maakt de Werkgroep gebruik van bestaande lijsten van Rijks- en Gemeentelijke monumenten en van de monumenten inventarisatie (MIP) die een aantal jaren geleden is uitgevoerd. Deze lijsten worden geactualiseerd en aangevuld met rood erfgoed uit de naoorlogse opbouwperiode en industrieel erfgoed. Na Nederasselt worden nu Overasselt en Heumen onder de loupe genomen.

Conceptreglement

In de algemene vergadering van 24 november 2011 is afgesproken dat er een huishoudelijk reglement moet komen.

Het Coördinatieteam stelt voor een werkgroepje te vormen dat, aan de hand van enkele voorbeelden, een huishoudelijk reglement voor het Platform ontwikkelt.

Gemeentelijke startnotitie en erfgoednota

Het College van B&W legt dit najaar een Startnotitie Erfgoednota voor aan de gemeenteraad. Deze notitie en het te nemen besluit van de gemeenteraad zijn koersbepalend bij de uitwerking in de erfgoednota. De notitie wordt momenteel voorbereid door de gemeente in samenspraak met Gelders Erfgoed, Gelders Genootschap en het Erfgoedplatform.

Over de opzet van de Erfgoednota is al overlegd tussen genoemde organisaties. Belangrijke onderdelen van de erfgoednota zijn het uitvoeringsprogramma en de bekostiging. De erfgoednota wordt in 2013 door de gemeenteraad vastgesteld.

Activiteitenplan en gemeentelijke subsidie

Het Erfgoedplatform maakt weinig kosten en heeft, tot nu toe, geen beroep gedaan op de kas van de aangesloten instellingen. Naar mate het Platform zijn vleugels verder uitslaat en meer activiteiten gaat ontplooiën, zullen de uitgaven toenemen. Eigen inkomsten zullen nodig worden. Over mogelijkheden van gemeentelijke subsidiering zijn we in overleg. Een vaste jaarlijkse bijdrage is uitgesloten. Een startsubsidie behoort wel tot de mogelijkheden. Om hier voor in aanmerking te komen is een activiteitenplan en kostenopgave nodig. Hier wordt aan gewerkt. Op 18 juni bespreken we een voorstel.

Open Monumentendagen 2012

Als thema van de OMD is dit jaar gekozen: 'Groen van Toen'. Aanleiding om dit thema te kiezen is het feit dat 2012 uitgeroepen is tot het Jaar van de Historische Buitenplaats.

Op 8 en 9 september komen de groene monumenten aan bod: van hofjes tot plantsoenen, van begraafplaatsen tot kloostertuinen, van stadswallen tot stadsparken, van grafheuvels tot terpen, van villaparken tot tuindorpen, van lanen tot houtwallen (www.openmonumentendag.nl).

In Heumen zijn de eerste voorbereidingen al begonnen. Meer nieuws hierover tijdens de bijeenkomst van het Platform op 18 juni.

Nieuwsbrief nr. 8 juni 2012

Gemeentelijke erfgoeddag 2013

Om meer bekendheid te geven aan het erfgoed en het draagvlak voor erfgoedbeleid te vergroten zijn de Gemeente en het Erfgoedplatform van plan een erfgoeddag te organiseren. Over het programma praten gemeente en platform verder op 5 november.

Digitale erfgoedkaart Kempens

De Brabantse gemeenten Oirschot, Reusel-De Mierden, Bladel, Eersel, Bergeijk, Heeze-Leende, Cranendonck, Waalre en Valkenswaard hebben een gemeentelijke Erfgoedkaart waarin zowel de archeologische waarden en verwachtingen als de cultuurhistorische waarden zijn opgenomen. Deze digitale kaart is via internet te bekijken op <http://atlas.sre.nl/archeologie>.

Bij de inventarisatie van het rode en groene erfgoed waar de werkgroepen van het Erfgoedplatform mee bezig zijn worden alle objecten op digitale kaarten vastgelegd. Het is de bedoeling dat deze straks ook via internet beschikbaar komen voor iedereen die meer wil weten over het Heumense erfgoed.

Overleggroep Keersluis Heumen

De overleggroep Keersluis bestaat uit enkele leden van onder andere de aannemer Besix, Rijkswaterstaat, de gemeente en twee bestuursleden van het Wijkplatform Hoogenhof. Deze overleggroep komt iedere 6 of 8 weken bijeen. Er wordt dan door de aannemer een uiteenzetting gegeven over de werkzaamheden die verricht zijn in de afgelopen weken. Daarna volgt een opsomming van de opdrachten die de komende tijd uitgevoerd worden.

Belangrijk voor het Wijkplatform Hoogenhof is dat ze betrokken is bij de planning, zodat ook alle actuele informatie direct verstrekt kan worden aan de bewoners.

De inwoners van bovengenoemde wijk worden regelmatig op de hoogte gehouden door middel van een nieuwsbrief. Ook zijn er diverse informatieavonden georganiseerd, zodat ieder aan de hand van foto's heeft kunnen zien hoe het gebied rond de keersluis er straks uit komt te zien.

Met de bouw van de keersluis is terdege rekening gehouden met facetten van het bestaande erfgoed. Aangezien de plaats van de sluis een diepe historische achtergrond heeft, wordt hiermede het maritieme erfgoed door diverse instanties, waaronder het Erfgoedplatform Gemeente Heumen, goed bewaakt.

In dit project werken de aannemer Besix, de gemeente, Rijkswaterstaat en het Wijkplatform nauw samen. Tijdens de bijeenkomsten worden eventuele problemen, zoals overlast, die zich in de wijk kan voordoen rond de bouw van de keersluis behandeld en zo samen gezocht naar oplossingen.

Volgens schema zullen de werkzaamheden rond januari 2013 afgerond zijn. De verdere inrichting van dit gebied zal in de toekomst ook ter sprake komen tijdens nog te plannen bijeenkomsten.

In het vervolg zal de overleggroep melding maken van bijzonderheden rondom de bouw van de keersluis te Heumen.

Keersluis Heumen - Een boek over een opmerkelijk bouwproces

In februari 2013 verschijnt een boek onder de titel 'Keersluis Heumen'. Het is een bijzonder verhaal over een sluis die als een 'landmark' tot in de verre omtrek zichtbaar zal zijn. Foto's en interviews in dit boek brengen de mens achter de techniek in beeld en richten de spotlights op de gebruikers van het kanaal. De redactie bestaat uit Gerrit Jagt (tekst & eindredactie), Wilbert Kruijsen (tekst & fotografie), Inge Hondebrink (fotografie) en Robbert Zweegman (vormgeving). Voorintekening voor een prijs van E 24,50 (E 5 korting) is mogelijk via website <http://www.boeksluisheumen.nl>. Dit boek is een belangrijk tijdsdocument in de geschiedenis van het Maas-Waalkanaal en de gemeente Heumen.

B&W voorstel financiering erfgoedbeleid

In de raadsvergadering van 27 juni leggen B&W een voorstel aan de Raad voor m.b.t. de financiering van het erfgoedbeleid. Het College stelt de Raad voor het erfgoedbeleid te bekostigen uit het in te stellen Landschapsfonds. De bestemmingsreserve

wordt gevormd uit de opbrengst van de verkoop van gemeentelijke pachtgrond. Bij verkoop van 15 ha¹ grond zou de opbrengst ca E 525.000 zijn. Het landschapsfonds zal worden gebruikt voor de bekostiging van 'landschappelijke projecten met doelstellingen op het vlak van natuur, landschap, erfgoed en toegankelijkheid'. Het voorstel is besproken in de Raadscommissie Grondgebied op 7 juni.

Erfgoedkalender

De erfgoedkalender op de website www.erfgoedheumen.nl heeft tot doel om openbare manifestaties aan te kondigen. Hierbij kan gedacht worden aan lezingen over cultuurhistorie, excursies langs monumenten, tentoonstellingen etc. Voor het bijhouden van de erfgoedkalender is onze webmaster afhankelijk van informatie van de instellingen die zijn aangesloten bij het Platform. Het Coördinatieteam roept alle Heumense erfgoedinstellingen op om hun activiteiten te melden.

Erfgoedplatform aanwezig op Bos & Kuil Fair

Op 7 april organiseerde Bos & Kuil een fair op het terrein van Bergzicht in Molenhoek. Voor een fotoverslag zie www.antenna.nl/bosenkuil. Het Erfgoedplatform presenteerde zich tijdens de fair met een eenvoudige marktkraam met informatie over het Platform en het erfgoed van de gemeente Heumen.

Doe mee met de inventarisatie van rood en groen erfgoed

Het Erfgoedplatform levert een belangrijke bijdrage aan de gemeentelijke erfgoednota door het rode en groen erfgoed van Malden, Heumen, Overasselt en Nederasselt in kaart te brengen. De organisaties die zijn aangesloten bij het Platform zijn opgeroepen om hieraan mee te werken. In de Regiodiek is een oproep geplaatst bestemd voor alle inwoners.

¹ Totaal 109 ha

Erfgoedoverleg Maas en Waal: Land van de Heerlijkheden

Aan het erfgoedoverleg wordt deelgenomen door erfgoedinstellingen in het Land van Maas en Waal waaronder uit het Heumense: de Heemkundekring Malden, Werkgroep Historie Worsum en het Erfgoedplatform Gemeente Heumen. Andere deelnemers zijn: Hist. Ver. Tweestromenland Wijchen, Museum Tweestromenland Beneden-Leeuwen, St. Baet en Borgh, Museum Stoomgemaal De Tuut, Heemkundekring Pagus Balgoye, Werkgroep Maasheggen Balgoy, Stichting ter Bevordering Historisch Besef Beuningen, Heemkundevereniging Leeuwen, St. Het Batenburgs Erfgoed, Gelders Landschap en Erfgoedstudiehuis Leur.

Belangrijkste punten van de bijeenkomst op 10 april:

- De materialen voor de tentoonstelling "Cisterciënzers in het Land van Maas en Waal" zijn klaar
- Presentatie Erfgoedstudiehuis "Boerderijenonderzoek Gemeente Wijchen" door Hugo van Capelleveen
- Presentatie Maasheggen Balgoy door Sjoerd Aertssen
- Onder de titel "Heerlijkheden fietsroute - Rijk van Nijmegen, omgeving Overasselt-Heumen-Malden" is een fietsroute verschenen met een lengte van 30 km. Start en finish zijn in Overasselt. De route voert door Worsum, Heumen, Malden en Molenhoek. Gerard Rooijackers en Wim Kuipers van Historische Werkgroep Overasselt werkten mee aan de routebeschrijving.
- "Erfgoed Maas en Waal²" realiseert het project "Maas en Waal Cultuur Express" met als thema "Leven met het water in het Land van Maas en Waal". De Maas en Waal Express vraagt aandacht voor de cultuur, het cultuurhistorische erfgoed, de archeologie, het landschap, de amateurkunst, de

streekcultuur en het immateriële erfgoed: het erfgoed dat springlevend is en onderdeel is van ons dagelijkse leven, in tradities, rituelen, zang, theater, dialect en ambachten. Het doel is het verhaal zoals het wordt gezien door de ogen van de Maas en Walers vast te leggen, daarbij te vertellen en te delen, te halen en terug te geven. Langzaam groeit zo de culturele biografie van het Land van Maas en Waal, ontstaat er een bewustwording ten aanzien van de fascinerende identiteit van de streek. Op 8 juni was de startbijeenkomst in Stoomgemaal De Tuut in Appeltern. In de komende weken vind overleg plaats over deelname door Heumense erfgoedinstellingen aan de Maas & Waal Express.

Tentoonstelling Cisterciënzers in het Land van Maas en Waal

In het bezoekerscentrum Land van de Heerlijkheden in Leur is een tentoonstelling te zien over de kolonisatie van Maas en Waal door monniken en nonnen van de cisterciënzers

(www.mooigelderland.nl/heerlijkheden). De tentoonstelling bestaat uit een 8-tal panelen en een film. Het bezoekerscentrum is geopend van dinsdag t/m zondag 11.00 - 17.00 uur.

In het najaar verhuist de tentoonstelling naar Overasselt.

Gemeentelijke Monumentencommissie

De gemeentelijke monumentencommissie adviseert het college van B&W over monumentenaangelegenheden. De commissie lijdt een kwijnend bestaan. In de Erfgoednota zullen regelingen komen over samenstelling en taak van de Monumentencommissie. Aangezien de Erfgoednota in 2013 wordt vastgesteld zitten we tot die tijd met een overgangperiode. Met de gemeente is afgesproken dat de leden van de Werkgroepen Rood en Groen erfgoed beschikbaar zijn voor de adviestaak.

² Samenwerkingsverband van erfgoedinstellingen in de gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen, West Maas en Waal en Druten.

Prominentenwandeling 4-daagse

Op 22 juni is de gemeente Heumen gastheer van ca. 150 4-daagse prominenten. Dit zijn de relaties en sponsoren van de Stichting De 4Daagse. De dames en heren worden ontvangen in de Zweef-inn. Van hieruit wordt de 75 Hectometermars gelopen door Heumensoord. Het Erfgoedplatform levert haar bijdrage in de vorm van informatie over het groene erfgoed van Heumensoord. Cees Elsten, lid van de Werkgroep Groen Erfgoed, heeft onderzoek gedaan naar de geschiedenis van dit gebied. De prominenten krijgen de scheidingswallen uit 1778 en 1842 te zien. De Romeinse weg met wachtpost wordt bekeken evenals de waterput uit 1932. De wandeling voert ook door de beukenlanen die kort na 1842 werden aangelegd.

Colofon:

Deze nieuwsbrief is een uitgave van het Erfgoedplatform Gemeente Heumen

Website www.erfgoedheumen.nl

Correspondentie:

Harrie Joosten

Worsumseweg 3

6611KT Overasselt

T 024-6221644

E harrie.f.p.joosten@freeler.nl

Ben Boersema

Kloosterstraat 1B

6581 XW Malden

T 024-3580672

E b.r.c.a.boersema@hetnet.nl

Loes Weber, webmaster

E loes.weber@gmail.com